

Lausunto

24.06.2026

Asia: VN/10644/2024-PLM-71

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi sotilastiedustelusta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Arvioin ehdotettua sääntelyä seuraavassa lähinnä tiedustelutoiminnan operatiivisen laillisuusvalvojan näkökulmasta. En arvioi sitä perusoikeuksien yleisiin rajoitusedellytyksiin kuuluvien rajoitusten hyväksyttävyyden ja suhteellisuuden sekä perusoikeuksien ydinalueen koskemattomuuden tai perustuslain 10 §:n edellyttämän toimenpiteiden ja rajoitusten välttämättömyyden kannalta. Esitän sen sijaan joitakin huomioita perusoikeuksien yleisiin rajoitusedellytyksiin kuuluvista ja osittain toisiinsa liittyvistä lain täsmällisyydestä ja tarkkarajaisuudesta sekä oikeusturvajärjestelyjen riittävydestä. Tiedustelutoiminnan keskeiset oikeusturvaelementit ovat ennakkollinen tuomioistuinmenettely sekä ennakkollinen, reaaliaikainen ja jälkikäteinen laillisuusvalvonta. Tiedustelutoiminnan rikostorjuntaan verrattuna väljempää sääntelyä voidaan kompensoida jossain määrin erityisillä kontrolli- ja valvontajärjestelyillä, mutta myös aidosti merkitykselliset tuomioistuinlupamenettely ja laillisuusvalvonta edellyttävät perustakseen riittävän täsmällistä ja tarkkarajaista sääntelyä. Täsmällinen sääntely ei ole liian tulkinnanvaraista ja tarkkarajainen sääntely ei ole liian väljää.

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan sotilastiedustelusta annetusta laista kumottavaksi yleinen tiedustelumenetelmän pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistamisen kieltö. Sotilastiedustelusta annetussa laissa ehdotetaan säädettäväksi pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistuvan tarkkailun kiellosta, ja sotilastiedustelusta annetussa laissa nykyisin erikseen mainittu pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistuvan teknisen katselun kieltö säilyisi muuttamattomana. Samaan aikaan lausuntokierroksella olevassa siviilitiedustelua koskevassa hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan sen sijaan poliisilain 5 a luvussa säädettäväksi pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistuvan tarkkailun ja teknisen katselun kiellosta. Poliisilain 5 a luvun sääntely viittaa toimivaltuuksien sisällön osalta poliisilain 5 luvun sääntelyyn. Poliisilain 5 luku sisältää erikseen mainitut tässä yhteydessä muuttamattomina säilyvät pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistuvan teknisen kuuntelun ja teknisen katselun kiellot. Kun pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistuvan teknisen kuuntelun kieltö kumottaisiin poliisilain 5 a luvun osalta, teknistä katselua

koskevasta kiellosta olisi tarpeen säätää selvyyden vuoksi ehdotetulla tavalla poliisilain 5 a luvussa. Tarve tällaiselle sääntelylle ilmentää osaltaan poliisilain 5 a luvun poliisilain 5 lukuun viittaavan rakenteen yleisempään haasteellisuutta. Edellä mainitut tarkkailun kiellot kattaisivat perusmuotoisen tarkkailun lisäksi myös suunnitelmallisen tarkkailun.

Oma kysymyksensä on pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan liittyvä tietolähteen ohjattu käyttö. Hallituksen esitysluonnoksessa ei ehdoteta säädettäväksi nimenomaisesta pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistuvan tietolähteen ohjatun käytön kiellosta. Hallituksen esitysluonnoksen perustelujen mukaan yleisen tiedustelumenetelmän pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistamisen kiellon kumoaminen ei tarkoittaisi kuitenkaan sitä, että ohjattua tietolähdetoimintaa voitaisiin käyttää esimerkiksi paikkatiedustelun kiertämiseen. Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan liittyvässä tietolähteen ohjatussa käytössä voi olla lähtökohtaisesti kyse tietolähteen ohjaamisesta sellaiseen tilaan tiedonhankintatarkoituksessa menemiseen tai ohjatun tietolähteen menemisestä sellaiseen tilaan pelkässä tietolähderoolinsa paljastumisen estämisen tarkoituksessa. Tietolähteen tiedonhankintaan ohjaaminen ei saa tarkoittaa viranomaiselta puuttuvan toimivaltuuden kiertämistä tai vain viranomaiselle kuuluvan toimivaltuuden käyttämistä yksityishenkilön toimesta. Viranomaiselta puuttuvan toimivaltuuden osalta on kyse viranomaiselta kielletystä ja yksityishenkilölle sallitusta tai yksityishenkilöltäkin kielletystä toiminnasta. Vain viranomaiselle kuuluvan toimivaltuuden osalta on puolestaan kyse viranomaiselle sallitusta ja yksityishenkilöltä kielletystä toiminnasta. Vain viranomaiselle kuuluvan toimivaltuuden käyttämiseen liittyy myös yleisempi kysymys virkatehtävän yksityishenkilölle antamisen sallittavuudesta. Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistuvaan tietolähteen ohjattuun käyttöön liittyen olisi asetelma viranomaiselta puuttuvan toimivaltuuden kiertämisen osalta osin muuttunut yleisen tiedustelumenetelmän pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistamisen kiellon kumoamisen sekä tarkkailua koskevan kiellon säätämisen ja paikkatiedustelun sallimisen jälkeen. Ohjatun tietolähteen pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan pelkässä tietolähderoolinsa paljastumisen estämisen tarkoituksessa meneminen rinnastuu osittain jäljempänä käsiteltävään virkamiehen pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan pelkässä virkamiesasemansa paljastumisen estämisen tarkoituksessa menemiseen.

Tiedustelulainsäädännön mukaiset perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen, suhteellisuusperiaatteen ja vähimmän haitan periaatteen kaltaiset tiedustelutoiminnan yleiset periaatteet sekä tiedustelumenetelmien käytön yleiset edellytykset ohjaavat tiedustelumenetelmien käyttöä, mutta ne eivät poista tiedustelumenetelmien käytön tiedustelumenetelmäkohtaisten edellytysten keskeistä merkitystä oikeusturvan takeina. Hallituksen esitysluonnoksen mukaan pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistuvan teknisen kuuntelun ja paikkatiedustelun käytön edellytyksenä olisi niiden käytön välttämättömyys suhteessa tiedonhankinnan tarkoituksen toteutumiseen, ja niiden käyttö olisi viimesijasta suhteessa muiden tiedustelumenetelmien käyttöön. Samaan aikaan lausuntokierroksella olevassa siviilitiedustelua koskevassa hallituksen esitysluonnoksessa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistuvan teknisen kuuntelun ja paikkatiedustelun käytölle ei ole asetettu erityistä välttämättömyysvaatimusta, mutta niiden käyttö olisi viimesijaista suhteessa muiden tiedustelumenetelmien käyttöön. Tiedustelumenetelmien käytön yleisten edellytysten mukaan tiedustelumenetelmien käytön on oltava tiedonhankinnan kohteena olevien valtiollisten toimijoiden

osalta tarpeellista ja tiedonhankinnan kohteena olevien ei-valtiollisten toimijoiden osalta välttämätöntä suhteessa tiedonhankinnan tarkoituksen toteutumiseen. Tiedustelutoiminnan yleisistä periaatteista perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen sekä vähimmän haitan periaate ohjaavat osaltaan perusoikeuksiin vähiten puuttuvan tiedustelumenetelmän valintaan. Tiedustelumenetelmien käytön tiedustelumenetelmäkohtaisia erityisiä edellytyksiä, tiedustelumenetelmien käytön yleisiä edellytyksiä ja tiedustelutoiminnan yleisiä periaatteita voidaan konkretisoida tapauskohtaisesti tiedustelumenetelmien käyttöä koskeviin päätöksiin sisällytettävillä rajoituksilla ja ehdoilla. Myös tällaisten rajoitusten ja ehtojen asettaminen sekä niiden noudattamisen valvonta edellyttävät kuitenkin perustakseen riittävän täsmällistä ja tarkkarajaista sääntelyä.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistuvasta teknisestä kuuntelusta ja paikkatiedustelusta päättäisi tuomioistuvin. Kiiretilanteessa tiedusteluviranomaisen voisi kuitenkin tehdä niitä koskevan väliaikaisen päätöksen. Hallituksen esitysluonnoksen perusteluissa luonnehditaan nykyistä paikkatiedusteluun ja jatkossa myös pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistuvaan paikkatiedusteluun sovellettavaa kiiretilanteiden päätöksentekotasoa korkeaksi. Kiiretilanteissa väliaikaisen päätöksen paikkatiedustelusta voi kuitenkin tehdä perusteluissa todetusta poiketen Pääesikunnan tiedustelupäällikön lisäksi myös tehtävään määrätty tiedustelumenetelmien käyttöön erityisesti perehtynyt sotilaslakimies tai muu virkamies.

Hallituksen esitysluonnoksessa todetun mukaisesti rikostorjunnan yhteydessä pakkokeinolain 10 luvun mukaista asuntokuuntelua koskevien lupa-asioiden tuomioistuinkäsittelyihin osallistuu julkinen asiamies. Eduskunnan käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen HE 98/2026 vp mukaan sama koskisi jatkossa myös siinä ehdotettuja pakkokeinolain 10 luvun mukaisia salaista kotietsintää ja salaista erityistä kotietsintää. Kun tiedusteluvalvontavaltuutetulla on läsnäolo- ja puheoikeus tiedustelumenetelmien käyttöä koskevien lupa-asioiden tuomioistuinkäsittelyissä, tämä voisi korvata siviili- ja sotilastiedustelun osalta uhkaperusteisen rikostiedustelun yhteyteen kaavaillun julkisen asiamiehen osallistumisen pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistuvaa teknistä kuuntelua ja paikkatiedustelua koskevien lupa-asioiden tuomioistuinkäsittelyihin. Julkisen asiamiehen ja tiedusteluvalvontavaltuutetun roolit ovat tosin jossain määrin toistaan poikkeavat, kun julkinen asiamies toimii nimenomaan tiedustelun kohteiden etujen valvojana ja tiedusteluvalvontavaltuutettu taas yleisemmässä laillisuusvalvojan tehtävässä. Hallituksen esitysluonnoksen yleisperustelujen vaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia koskevassa kohdassa viitataan julkisen asiamiehen toimimiseen myös pakkokeinolain 10 luvun mukaisen erityisen kotietsinnän toimittamisen yhteydessä. Kyse ei tällöin ole kuitenkaan julkisesta asiamiehestä, vaan etsintävaltuutetusta. Tiedusteluvalvontavaltuutetun harjoittama tiedustelumenetelmien käyttöä koskevien päätösten toimeenpanon säännönmukainen reaaliaikainen laillisuusvalvonta vaatisi tiedusteluvalvontavaltuutetun nykyiseen tiedustelumenetelmien käyttöä koskevien päätösten kattavaan reaaliaikaiseen laillisuusvalvontaan painottuvaan toimintaan verrattuna huomattavan määrän lisävoimavaroja, ja se voisi olla myös ongelmallista tiedusteluvalvontavaltuutetun itsenäisyyden ja riippumattomuuden näkökulmasta, kun tiedustelumenetelmien käyttöä koskevien päätösten toimeenpanon reaaliaikaisen valvonnan yhteydessä voisi päätösten toimeenpanon valvonnan ja niiden toimeenpanon ohjauksen välinen raja hämärtyä.

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan sotilastiedustelusta annetun lain peiteltyä tiedonhankintaa, peitetoimintaa ja valeostoa koskeviin säännöksiin lisäyksiä, jotka sallisivat peiteltyyn tiedonhankinnan, peitetoiminnan ja valeoston pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa, jos sisäänkäynti tilaan tai oleskelu tilassa tapahtuisi tilaa käyttävän aktiivisella myötävaikutuksella. Rikostorjunnan osalta ovat voimassa vastaavat säännökset peitetoiminnan ja valeoston osalta. Peitellyssä tiedonhankinnassa, peitetoiminnassa ja valeostossa on kyse eriasteisista vuorovaikutustilanteista. Peiteltyä tiedonhankintaa, peitetoimintaa tai valeostoa toteuttavan virkamiehen meneminen pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan voisi tapahtua lähtökohtaisesti pelkässä tämän virkamiesaseman paljastumisen estämisen tarkoituksessa taikka tietojen kyseisessä tilassa hankkimisen tai valeoston kyseisessä tilassa toteuttamisen tarkoituksessa. Sekä virkamiesaseman paljastumisen estämisen tarkoitus että tietojen hankkimisen tai valeoston toteuttamisen tarkoitus vaikuttaisivat sopivan sinällään ehdotettujen säännösten sanamuotoihin ja perustuslain 10 §:n sanamuotoon. Perustuslain 10 §:ssä käytetään ilmaisua tietojen hankkimiseksi sotilaallisesta toiminnasta taikka sellaisesta muusta toiminnasta, joka vakavasti uhkaa kansallista turvallisuutta. Virkamiesaseman paljastumisen estämisen tarve voisi olla sinällään tiedustelumenetelmän pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistamisen sallittavuudesta riippumaton. Virkamiesaseman paljastumisen estämisen tarkoituksessa tapahtuva tilaan meneminen mahdollistaisi käytännössä myös havaintojen tilassa tekemisen, vaikka tietojen tilassa hankkiminen ei olisikaan tällöin tilaan menemisen tarkoituksena. Tarkkailu- tai etsintäluonteisessa tiedonhankintatarkoituksessa tapahtuvan tilaan menemisen osalta asetelma olisi osin muuttunut yleisen tiedustelumenetelmän pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistamisen kiellon kumoamisen sekä tarkkailua koskevan kiellon säätämisen ja paikkatiedustelun sallimisen jälkeen. Tähän liittyvä oma kysymyksensä olisi peiteltyä tiedonhankintaa tai peitetoimintaa toteuttavan virkamiehen mahdollisuus toimittaa paikkatiedustelu pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa tuomioistuimen antaman paikkatiedustelua koskevan luvan perusteella.

Hallituksen esitysluonnoksissa ehdotetaan sotilastiedustelusta annetun lain laitteen, menetelmän tai ohjelmiston asentamista ja poisottamista koskevasta säännöksestä kumottavaksi kielto, jonka mukaan laitteen, menetelmän tai ohjelmiston asentaminen taikka sen poisottaminen ei saa tapahtua pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa. Toimivaltuus laitteen, menetelmän tai ohjelmiston pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa asentamiseen ja poisottamiseen ei mahdollistaisi kyseiseen tilaan kohdistuvaa tietojen hankkimista. Hallituksen esitysluonnoksen mukaan laitteen, menetelmän tai ohjelmiston asentamisesta ja poisottamisesta pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa päättäisi tuomioistuin. Hallituksen esitysluonnoksessa laitteen, menetelmän tai ohjelmiston asentamista ja poisottamista koskeva säännös olisivat eduskunnan käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen HE 104/2026 vp mukaisessa muodossa, jossa säännöksestä olisi poistettu sen nykyinen ilmeisesti tarpeettomana pidetty maininta laitteen, menetelmän tai ohjelmiston sijoittamisesta nimenomaan toimenpiteen kohteena olevaan esineeseen, aineeseen, omaisuuteen, tilaan tai muuhun paikkaan taikka tietojärjestelmään. Hallituksen esitysluonnoksen perusteluissa viitataan laitteen, menetelmän tai ohjelmiston pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa asentamisen ja poisottamisen osalta tiedustelumenetelmien käytön yleisenä edellytyksenä olevaan välttämättömyyteen. Tiedustelumenetelmien käytön yleisten edellytysten mukaan välttämättömyysvaatimus ei kuitenkaan koske valtiollisiin toimijoihin kohdistuvaa tiedustelumenetelmien käyttöä, ja tiedustelumenetelmän käytön edellytykset ja tiedustelumenetelmän käyttöön liittyvän laitteen,

menetelmän tai ohjelmiston asentamisen kaltaisen toimenpiteen toteuttamisen edellytykset ovat yleensäkin osin toisistaan erillisiä.

Tiedusteluvalvontavaltuutetun harjoittama tiedustelutoiminnan ennakkollinen laillisuusvalvonta on yleisellä tasolla tapahtuvaa sekä reaaliaikainen ja jälkikäteinen laillisuusvalvonta yksittäistapauskohtaista. Reaaliaikaiseen laillisuusvalvontaan liittyy mahdollisuus määrätä lainvastainen tiedustelumenetelmän käyttö keskeytettäväksi tai lopetettavaksi ja sillä hankitut tiedot hävitettäväksi. Kyse on tällöin tiedustelumenetelmän käyttöä koskevan päätöksen toimeenpanon aloittamisen tai jatkamisen kieltämisestä. Jälkikäteiseen laillisuusvalvontaan liittyy mahdollisuus määrätä lainvastaisesta tiedustelutoiminnasta laillisuusvalvonnallisia seuraamuksia.

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan sotilastiedustelusta annetun lain tiedusteluvalvontavaltuutetulle tehtäviä ilmoituksia ja pöytäkirjaa koskeviin säännöksiin lisättäviksi erityissäännökset pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa toimitetusta paikkatiedustelusta tiedusteluvalvontavaltuutetulle ilmoittamisesta ja pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistuvaa paikkatiedustelutoimitusta koskevan pöytäkirjan laatimisesta. Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetun säännöksen mukaan pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa toimitetusta paikkatiedustelusta olisi ilmoitettava tiedusteluvalvontavaltuutetulle mahdollisimman pian. Tällainen ilmoitus olisi tehtävä hallituksen esitysluonnoksen perustelujen mukaan jokaisesta paikkatiedustelun tiedonhankintatoimenpiteestä ja samaan aikaan lausuntokierroksella olevan siviilitiedustelua koskevan hallituksen esitysluonnoksen samansisältöistä säännöstä koskevien perustelujen mukaan jokaisesta paikkatiedustelusta. Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetun säännöksen mukaan pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistuvasta paikkatiedustelutoimituksesta olisi laadittava pöytäkirja viivytyksettä, ja pöytäkirjassa olisi selostettava toteutetut toimenpiteet riittävällä tarkkuudella. Hallituksen esitysluonnoksen perustelujen mukaan jokaisesta paikkatiedustelutoimituksesta olisi laadittava erillinen pöytäkirja. Nykyinen tiedusteluvalvontavaltuutetulle tehtäviä ilmoituksia koskeva yleissäännös velvoittaa ilmoittamaan tiedusteluvalvontavaltuutetulle tiedustelumenetelmää koskevasta luvasta ja päätöksestä mahdollisimman pian luvan tai päätöksen antamisen jälkeen. Nykyinen pöytäkirjaa koskeva yleissäännös velvoittaa puolestaan laatimaan tiedustelumenetelmän käytöstä pöytäkirjan ilman aiheetonta viivytyksiä. Nykyisen asetustasaisen säännöksen mukaan pöytäkirja on laadittava viimeistään tiedustelumenetelmän käytön lopettamisen jälkeen ilman aiheetonta viivytyksiä, kuitenkin viimeistään 90 päivän kuluessa. Edelleen nykyisen asetustasaisen säännöksen mukaan paikkatiedustelusta laadittavaan pöytäkirjaan on merkittävä paikkatiedustelumenettely riittävällä tarkkuudella kirjattuna. Tiedusteluvalvontavaltuutetun harjoittamassa ehdotetun säännöksen mukaisesti ilmoituksiin perustuvassa laillisuusvalvonnassa olisi useammasta paikkatiedustelutoimituksesta koostuvan paikkatiedustelun yksittäisen paikkatiedustelutoimituksen yhteydessä kyse vielä kesken olevan tiedustelumenetelmän käytön reaaliaikaisesta laillisuusvalvonnasta ja yhdestä paikkatiedustelutoimituksesta koostuvan paikkatiedustelun yhteydessä jo lopetetun tiedustelumenetelmän käytön jälkikäteisestä laillisuusvalvonnasta. Mahdollisuus määrätä tiedustelumenetelmän käyttö keskeytettäväksi tai lopetettavaksi liittyy tiedustelumenetelmien käytön reaaliaikaiseen laillisuusvalvontaan. Kun pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistuvasta paikkatiedustelusta päättäisi tuomioistuin, tiedusteluvalvontavaltuutetun antama tällainen tiedustelumenetelmän käytön keskeyttäminen tai

lopettamista koskeva määräys liittyisi tuomioistuimen päätöksen lainvastaiseen toimeenpanotapaan. Määräys olisi väliaikainen, ja se olisi saatettava viipymättä asianomaisen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Tuomioistuimen lupaan perustuvalla, mutta lainvastaisella tavalla toimeenpannalla tiedustelumenetelmän käytöllä hankittujen tietojen hävitettäväksi määrääminen kuuluisi ilmeisesti tiedusteluvalvontavaltuutetun antaman väliaikaisen tiedustelumenetelmän käytön keskeyttämis- tai lopettamismääräyksen käsittelevän tuomioistuimen toimivaltaan, vaikkei siitä nimenomaisesti säädetäkään. Kun lainvastaisesti hankittujen tietojen hävitettäväksi määräämistä koskeva säännös on sijoitettu tiedustelutoiminnan valvonnasta annetun lain tiedustelumenetelmän käytön keskeyttämistä tai lopettamista koskevaan pykälään, oma kysymyksensä on tietojen hävitettäväksi määrääminen tiedustelumenetelmien käytön jälkikäteisen laillisuusvalvonnan yhteydessä.

Säännöksiä muotoiltaessa olisi perusteltua käyttää johdonmukaisuussyistä ilmaisia pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävä tila ja rikoslain 24 luvun 11 §:ssä tarkoitettu kotirauhan suojaama paikka. Paikka yläkäsitteenä kattaa sekä tilan että muun paikan. Kun kotirauhan suojaaman paikan käsite kattaa myös pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävän tilan, kotirauhan suojaaman paikan yhteydessä ei olisi välttämätöntä mainita erikseen pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävää tilaa, ellei sitten haluta informatiivisuussyistä käyttää ilmaisia pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävä tila tai muu rikoslain 24 luvun 11 §:ssä tarkoitettu kotirauhan suojaama paikka. Perusteltua olisi myös käyttää ilmaisia pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistuva tekninen kuuntelu, pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa toimitettava paikkatiedustelu ja toimenpiteen toteuttaminen.

Hakonen Kimmo
tiedusteluvalvontavaltuutettu